

κλοῦν αὐτὸν πλήρωμα τοῦ Φούλτωνος, ἔθλιψε τὴν χεῖρα τοῦ πλοίαρχου καὶ τῶν ἀξιωματικῶν, δίδων αὐτοῖς τὴν διεύθυνσιν τῆς κατοικίας αὐτοῦ ἐν Παρισίοις καὶ εὐχόμενος αὐτοῖς καλὴν ἐπιτυχίαν.

— Ὅταν ὁ Δάβις ἐξέλθῃ, τῷ εἶπεν ὁ πλοίαρχος, θὰ τὸν ἀκολουθήσωμεν εἰς ἀπόστασιν ἑκατὸν μέτρων καὶ θὰ τελειώσωμεν γρήγορα τὴν ὑπὸ θέσιν μας. Λοιπὸν, κύριε Πινσὼν, θέλετε νὰ μείνετε μαζί μας;

— Ὅχι, ἀπήντησεν ὁ μηχανικὸς, κατὰ τὴν μάχην ἐμπορεῖ καμμία σφαῖρα τοῦ Δάβις νὰ ἔλθῃ νὰ εὕρῃ ἐμὲ ἢ τὸν Ζωηρόν. Ἄν ἦμην Ἀμερικανὸς καὶ ἂν ἠσθάνουμην ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τοῦ ἀγώνος σας, ἢ πρότασις σας ἴσως θὰ μὲ εἴλκυεν. Ἄλλ' ἐγὼ εἶμαι ἀπὸ τὴν Βατινιόλλην καὶ ἐπιθυμῶ νὰ ἐπιστρέψω εἰς Εὐρώπην διὰ τινος τῶν ἀτμοπλοίων τῶν ἐκτελούντων τὴν συγκοινωνίαν μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν Ἀντιλλῶν ἢ τοῦ Μεξικικοῦ. Χαίρετε, λοιπὸν, πλοίαρχε· σὰς εὐχαριστῶ μυριάκις.

Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ὁ Πινσὼν καὶ ὁ Ζωηρός, ὅστις ἔτρεμε φοβούμενος μὴ ὁ μηχανικὸς δεχθῇ τὴν προσφορὰν τοῦ πλοίαρχου, ἀπεβιάζοντο ἐπὶ τῆς ἀκτῆς. Ἡ λέμβος τοῦ Φούλτωνος ἐπέστρεψε πάραυτα, καὶ χάρις εἰς τὸ φῶς τῆς σελήνης οἱ δύο ταξιδιωτὰι παρηκολούθησαν αὐτὴν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν μέχρις ὅτου ἐπανῆλθον εἰς τὸ ἀτμόπλοιο. Ἀπέστειλαν τότε μεγαλοφώνως τελευταῖον ἀποχαιρετισμὸν πρὸς τοὺς φίλους αὐτῶν καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς μερίστην πύλην φαινομένην εἰς τὴν ἐσχατιάν τῆς ἀκτῆς.

[Ἐπεται συνέχεια].

Ο ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ

Περιγραφή

τοῦ μαθητικοῦ βίου ἐν Γερμανίᾳ.

Συνίξις τῆς σελ. 646.

Οἱ ἔρωτες τοῦ φοιτητοῦ. Αἱ κόραι τοῦ Βυρτσβούργου. Ὁ μοροεὶτὴς ἑβελοτής.

Ἄλλ' ἐὰν κατὰ τύχην δὲν εὐρίσκεται νεαρόν τι πλάσμα ὑπὸ τὴν στέγην τῆς οἰκίας, ἐν ἣ οἰκεῖ ὁ φοιτητής, ζητεῖ τότε οὗτος ἐρωμένην ἐκτὸς τῆς οἰκίας. Διότι ὁ φοιτητής τοῦ Βυρτσβούργου, ὅπως καὶ ὁ τῶν ἄλλων γερμανικῶν χωρῶν, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ ἔρωτος. Πολλοὶ δὲ λόγοι ὑποδεικνύουσιν τὸν ἔρωτα ὡς ἀναποφεύκτως ἀναγκαῖον καὶ ἀναπόσπαστον συστατικὸν τοῦ σπουδαστικοῦ βίου. Ὁ Goethe, λέγων «Θέλεις νὰ μάθῃς τί πρέπει νὰ πράξῃς; ἐρώτησον τὰς εὐγενεῖς γυναῖκας», καὶ ὁ «εὐγενὴς προχωρεῖ μακρὰν δι' ἐνὸς καλοῦ λόγου τῶν γυναικῶν», ὑπονοεῖ ἀναμφισβητήτως ὅτι ἡ μετὰ τοῦ τρυφεροῦ γένους ἀναστροφή, ὁρᾷ ἐξευγενιστικῶς ἐπὶ τῆς νεότητος. Τοὺς στίχους τοῦ Schiller «τιμᾶτε τὰς γυναῖκας, διότι συνυφαίνουσι καὶ συμπλέκουσιν οὐράνια βόδα ἐν τῇ γῆνι φῶς ἡμῶν ζωῆ» θεωρεῖ ὁ υἱὸς τῶν

Μουσῶν ὡς ἀπ' εὐθείας πρόσκλησιν εἰς ἔρωτα. Ὁ ἔρωτος, ἐν ἄλλοις, πρὸς νεάνιδα εἶνε καὶ ἀναγκαῖος, ἵνα δύναται τις ν' ἀναφέρῃ τὸ ὄνομα τῆς ἐρωμένης αὐτοῦ παρὰ τὸν πότον. Τί θὰ πράττῃ δὲ τέλος ὁ ἄνευ ἔρωτος καὶ ἄνευ δεσποινίδος σπουδαστὴς ἐν τῇ παραδόσει, ὅταν οἱ εὐτυχεῖς ἐν τῷ ἔρωτι συμφοιτηταὶ του χαράσσωσι τὰ ὀνόματα τῶν ἐρωμένων αὐτῶν κατὰ τὸ διάλειμμα ἐπὶ τῶν ὑαλίνων πλακῶν τῶν παραθύρων, κατὰ δὲ τὴν σοφὴν παράδοσιν τοῦ καθηγητοῦ ἐπὶ τῶν θρανίων; Ὁραῖμι τοῦ Βυρτσβούργου δεσποινίδες, ἐὰν ὑπεβάλετέ ποτε εἰς ἔρευναν τὰς ὑαλίνας πλάκας τοῦ παραθύρου καὶ τὰ θρανία τῶν ἀκροατηρίων τοῦ πανεπιστημίου, ἠθέλατε ἐκπλαγῆ βλέψουσαι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἑκατοντάκις κεχαραγμένα ἐπὶ τῶν ὑάλων καὶ τῶν ξύλων, ὅπως ποτὲ ἐχαράχθη ἡ Δωδεκάδελτος ἐπὶ τῶν χαλκῶν πινακῶν. Συγχρόνως δὲ ἠθέλατε πεισθῆ ὅτι ἡ ἄκακος τοῦ φοιτητοῦ καρδιά τόσῳ εἶνε πιστῶς καὶ στενωῶς πρὸς ὑμᾶς προσδεδεμένη, ὥστε καὶ αἱ μᾶλλον διαφέρουσαι παραδόσεις τῆς φιλοσοφίας, τῆς λογικῆς καὶ μεταφυσικῆς, τοῦ διαφορικοῦ καὶ ὀλοκληρωτικοῦ ὑπολογισμοῦ, τῆς σαρκοκριτικῆς γραμματικῆς καὶ τῶν ὕμνων τοῦ Ῥιγγβέδα, αἱ περὶ Πανδεκτῶν καὶ Εἰσηγήσεων, αἱ περὶ γυναικολογίας καὶ λαρυγγοσκοπίας, δὲν δύνανται ποσῶς ν' ἀφαρπάσωσι τὴν πλήρη καὶ ἀμέριστον αὐτοῦ προσοχὴν ἀπ' ὑμῶν. . .

Εὐχαρίστως δὲ δυνάμεθα ν' ἀποδείξωμεν ὅτι αἱ κόραι τοῦ Βυρτσβούργου περιδινοῦνται ζωηρότερον καὶ ἐμπαθέστερον τῶν αὐτόθι μαιῶν καὶ μελισσῶν. Ἐνθὺ δὲ αἱ τελευταῖαι πράττουσι τοῦτο μόνον κατὰ τὸ θέρος, καὶ τότε δὲ μόνον εὐδίας οὔσης, αἱ αὐτόθι κόραι περιτρέχουσι τὰς ὁδοὺς ἐν ἐκάστῃ ὥρᾳ τοῦ ἔτους, ἡμέρας καὶ νυκτὸς, κατὰ τὰ φύχη καὶ τὰ θάλπη, ἐν αἰθρία καὶ ἐν χειμῶνι. Αὐτόθι περιτρέχει τὰς ὁδοὺς κατὰ τὸ ἔαρ τῆς ζωῆς αὐτοῦ ὁ αὐτόθι οὐτῶ καλούμενος ἡμίεφθος ἰχθύς, τουτέστι τὸ θῆλυ ὄν, τὸ εὐρισκόμενον εἰς τὴν χαρίεσσαν ἡλικίαν μεταξὺ παιδίου καὶ ἐφήβου, τὸ ἄγριον καὶ ἀδέσμευτον τοῦτο ὡς πῶλος, πλάσμα, οὐτινος ὁ κόλπος διογκοῦται καὶ εὐρύνεται πλήρης πύθων, καὶ οὐτινος τὰ ὕγρα, λάμποντα, καὶ πλήρη ἐκφράσεως ὄμματα διερευνοῦσι διὰ βλέμματος ἐταστικοῦ τὴν ἀγένειον νεολαίαν. Ἐνταῦθα περιέρχεται ἐν πλήρει ἀνηρᾷ ἡλικίᾳ καὶ ὠριμότητι ἡ υποψήφιος γάμου νεᾶνις κατὰ τὸ θέρος τῆς ἡλικίας αὐτῆς, εἶτα δὲ ἡ κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ βίου εὐρισκόμενη μεταίπολιος δεσποινίς, ἡ ἀγαπῶσα εἰσέτι τὰ λευκὰ περιλαίμια τοῦ τελευταίου συρμοῦ, ἡ εὐχαρίστως βλέπουσα νέον τινὰ διερχόμενον διὰ τῶν παραθύρων τῆς, ἡ θέτουσα ἄνη ἐπὶ τῆς κόμης, διότι ἐμαράνθησαν τὰ τῶν παρειῶν. Περὶ τίνα δὲ ἵπτανται ἅπασαι αὐταὶ αἱ τάξεις τῆς ἡλικίας τῶν βυρτσβουργίδων;

Δύο στοιχεῖα ὑπάρχουσιν ἐν Βυρτσβούργῳ, πό-

λει ἐχούση πανεπιστήμιον καὶ πολυάριθμον φρουρὰν στρατιωτικὴν, περὶ ἧς σπρέφεται ὁ γυναικεῖος πόθος, οἱ σπουδασταὶ καὶ οἱ ἀξιωματικοί. Οἱ σπουδασταὶ εἰσι περισσότεροὶ τὸν ἀριθμὸν, ἀναλοφούντες χίλιοι πρὸς πενήτηκον ἀγάμους ἀξιωματικούς, ἐκ τῶν τελευταίων δὲ τούτων πάλιν εἰσὶ τινες, οἵτινες προσεχῶς θὰ προσκληθῶσιν εἰς Μόναχον. Ἐκ τούτου γίνεται δῆλον ὅτι κατὰ τὰς ἐρωτικὰς συναυλίας οἱ ἀξιωματικοὶ παίζουσι τὸ δεύτερον βιολίον, ἂν καὶ ἐνίοτε γίνονται ἐπικίνδυνοι τῶν φοιτητῶν ἀντρασταί. Ὅπως δὲ καὶ ἀλλαχοῦ, οὕτω καὶ ἐνταῦθα, ὑπάρχουσι κόρην ἔχουσαι λεπτοτάτην καὶ εὐαίσθητοτάτην τὴν περὶ τὰ χρώματα αἴσθησιν, ἰδίως δὲ φανερὰν ἐμπαθῆ κλίσιν πρὸς τὸ δίχρωμον ἐριούχον. Τοιοῦτον δὲ φέρουσιν οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς φρουρᾶς καὶ δὴ κατὰ διαφόρους παραλλαγὰς, οἷον κυανέυθηρον, μελανέυθηρον βαθύ καὶ ἐξέρυθρον μελανοκύανον, καὶ μάλιστα ἐν ἰκανῇ ποσότητι ὅπως ἐλκύσῃ τὰς κορασιδάς. Ἐπειδὴ δὲ συναπαντῶσιν αὐτὰς καὶ φοιτηταὶ φέροντες πολύχρωμα καλύμματα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ ταινίας ἀναλόγως τῶν σωματείων, αἱ δὲ γυναῖκες, ὡς γνωστὸν εἰς ἐκείνους χαρίζουσι τὴν εὐνοϊάν των, ὅσοι ἀποθάνωσι μαχόμενοι δι' αὐτὰς, οὐχὶ σπανίως πρότερον συνέβαινον αἵματηραὶ καὶ θανατηφόροι μονομαχίαι μεταξὺ ἀξιωματικῶν καὶ φοιτητῶν. Ἄλλ' ὁ νέος ὀργανισμὸς τοῦ στρατοῦ συνάψας τοὺς σπουδαστὰς πρὸς τοὺς στρατιώτας διὰ τοῦ συστήματος τῆς ἐνιαυσίου ὑπηρεσίας τῶν πρώτων ἐν τῷ στρατῷ, ὡς ἐθελοντῶν, κατέστησε σπανιωτέρας τὰς μονομαχίας, καὶ οὐ μόνον ἔφερε εἰδυλλιακὴν ἠρεμίαν καὶ εἰρήνην μεταξὺ σπουδαστῶν καὶ ἀξιωματικῶν, ἀλλὰ καὶ ἔλυσε, καίτοι ἀσυνειδήτως, μέγα πρόβλημα τῆς δαρβινείου θεωρίας τῆς ἀναπτύξεως. Διὰ τοῦ ἐνιαυσίου ἐθελοντοῦ ἐπλάσθη πλᾶσμα, ὅπερ ἐν τῷ ἀγῶνι περὶ ὑπάρξεως καὶ ἐν τῇ φυσικῇ διαλογῇ ἐτελειοποιήθη ἰστάμενον εἰς τὴν μετάβασιν ἀπὸ κατωτέρας εἰς ἀνωτέραν βαθμίδα ἀναπτύξεως (ὅπως πιστεύουσιν οἱ στρατιωτικοί).

Συχνάκις ὅμως τὸ μεταβατικὸν τοῦτο πλᾶσμα ἀνακαλύπτει ὅτι εὐρίσκεται οὐχὶ εἰς τὴν μετάβασιν πρὸς ἀνωτέραν, ἀλλὰ πρὸς κατωτέραν βαθμίδα, διὸ ἀντὶ τῆς ζητήσεως νὰ προαχθῆ ἐν τῷ στρατῷ, ἐπανέρχεται μετὰ τὸ τέλος τοῦ χρόνου εἰς τὴν προτέραν αὐτῷ ἀρμόζουσαν θέσιν. Ἄλλ' ἐὰν ἐξαίρεσωμεν τὴν ἀτυχή ταύτην τῆς ἀναπτύξεως τοῦ φοιτητοῦ περίδον, ὡς ἐθελοντῆς ὁ φοιτητῆς προσκτᾶται θέσιν ἐπίφθονον παρὰ τῷ θήλει γένει. Τὸ ὥραϊον, ζωηρὸν καὶ φαιδρὸν τοῦ φοιτητοῦ, τὸ κομψόν, λάμπον καὶ πολύχρωμον τοῦ ἀξιωματικοῦ, πράγματα δι' ἧς μαινόνται αἱ νεάνιδες, εὐρίσκονται συννηνωμένα ἐν ἀρμονικῷ ὄλω εἰς τὸν μονοετῆ ἐθελοντήν. Ἡ κλασσικὴ ἐυγενισμένη παιδείσις, ἡ ζωηρότης, ἡ ἐλευθερία, τὸ θαρρᾶλέον καὶ ἀδέσμευτον τοῦ φοιτητοῦ ἐ-

νοῦνται μετὰ τῆς κομψῆς, λαμπούσης, καλῶς διὰ βάττας πεπληρωμένης στολῆς τοῦ ἀξιωματικοῦ, καὶ τοῦ στίλβοντος καὶ ἀνθρωποκτόνου ξίφους, ἢ ἐὰν οὗτος καταταχθῆ εἰς τὸ γένος τῶν νεωτέρων Κενταύρων τότε καὶ μετὰ τῶν ἡδέως ἠλούντων κέντρων τῶν ὑποδημάτων, καὶ τῆς λεπτῆς ὀσμῆς τοῦ παχυμύρου τῶν ἵππων. Οὐδὲν λοιπὸν θαύμα ἂν αἱ γυναῖκες μαινόνται διὰ τοὺς τόσα προτερήματα συνεννοῦντας ἐπὶ τὸ αὐτὸ φοιτητὰς ἐθελοντὰς.

*Ἡ κόμμωσις τοῦ φοιτητοῦ
καὶ ἡ κλεις τῆς οἰκίας.*

Διὰ τὸν φοιτητὴν τὸν ἐγειρόμενον τὴν πρωΐαν, ἡ πρωΐνῃ ὥρᾳ δὲν ἔχει κατὰ τὴν γερμανικὴν παροιμίαν χρυσὸν εἰς τὸ στόμα, διότι παρῆλθεν ἤδη πρὸ πολλοῦ, ἀντὶ δὲ χρυσοῦ αἰσθάνεται οὗτος ἐν τῷ στόματι πικρὰν τινα ἀηδῶς γλυκαζούσαν γεῦσιν, ἀποτέλεσμα τῆς ἴσως ὑπὲρ τὸ δέον φαιδρῶς διελθούσης νυκτός. Ἐν τούτοις ταχέως ἀναπηδᾷ τῆς κλίνης, βυθίζει τὴν οὐλὴν αὐτοῦ κεφαλῆν εἰς εἰς τὰ ψυχρὰ νάματα τῆς λεκάνης, μεθ' ὅσα παραζάλη τῆς κεφαλῆς, καὶ πᾶς βόμβος καὶ ψίθυρος τῆς ἐωλοκρασίας παρέρχεται. Εἶτα ἄρχεται τῆς κομμώσεως, εἰς τὴν ἕκαστος σπουδαστῆς δίδει μεγίστην σημασίαν, εἴτε ἐπιτρέπουσιν αὐτῷ, εἴτε μὴ τὰ χροματικὰ μέσα. Διὸ ἡ μεταβαίνει εἰς τὸν κομμωτὴν καὶ βοστρυχίζει τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, εὐθύνει καὶ στίλβει τὸν μικρὸν μύστακα, ἐὰν ἔχη τὸ εὐτύχημα νὰ ἔχη τοιοῦτον, δέχεται ἐπὶ τῆς κόμης περικλειφόμενα ὅλα τὰ ἡδύοσμα μύρα τῆς Ἀραβίας, ἢ ἐκτελεῖ ἐν τῇ οἰκίᾳ τὴν κόμμωσιν αὐτόχειρ πρὸ τοῦ ἡμιστίλβοντος θαμβοῦ κατόπτρου, δένει τεχνέντως, παρέχων ποιητικὴν ἔκφρασιν, τὸν κόμβον τοῦ λαιμοδέτου, ζητεῖ μὲ τὴν ὑπομονὴν καὶ εὐστάθειαν Γερμανοῦ διδασκάλου σχολείου τὸν ἀριστερὸν αὐτοῦ ἀναρτήρα τῶν κνημίδων, οὗτινος ὁ ἐλαστικὸς ἱμᾶς ἀπώλεσε διὰ τοῦ χρόνου πᾶσαν τάσιν, δίδει γραφικὸν σχῆμα εἰς τὴν ἄλυσσον τοῦ ὄρολογίου του, ἥτις ἐνίοτε ἀντὶ τὰς συγκαταῆ ὄρολόγιον, κρατεῖ κλειδα οἰανδήποτε, λαμβάνει λεπτὴν βακτηρίαν ἐν τῇ δεξιᾷ, θέτει τὸ ἔγχρουν πιλίον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἢ τὸν συνήθη πίλον καὶ ἐξέρχεται εἰς τὴν ὁδὸν ὠραῖος καὶ λαμπρὸς ὡς θεὸς ἀρχαῖος. Πρὶν ἢ ὅμως διέλθῃ τοῦ προδρόμου ἀναζητεῖ τὴν κλειδα τῆς οἰκίας. Ὅπως δὲ οἱ ἀρχαῖοι Λακεδαιμόνιοι οὐδέποτε ἀπεχωρίζοντο τῆς ἀσπίδος, οὕτω καὶ ὁ σπουδαστῆς οὐδέποτε χωρίζεται τῆς οἰκιακῆς κλειδῆς, τοῦ ἀπαραιτήτου τούτου παραρτήματος τοῦ ἐλευθέρου ἀνδρικοῦ βίου. Οὐδέποτε γνωρίζει ὁ γνήσιος σπουδαστῆς ἐξερχόμενος τὸ πρῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἂν θὰ ἐπιστρέψῃ τὸ ἐσπέρας ἢ τὴν πρωΐαν τῆς ἐπομένης.

Ἄλλὰ, ὅπως λέγει καὶ ὁ ποιητῆς, «τί εἶνε αἱ ἐλπίδες καὶ τὰ σχέδια, ἅτινα ὁ ἄνθρωπος, ὁ παροδικὸς οὗτος υἱὸς τοῦ χρόνου, ἰδρύει ἐπὶ τῆς ἄμ-

μου;» Οὕτω καὶ τὰ ὠραιότερα σχέδια τοῦ σπουδαστοῦ διαβρῆγνυνται ὡς πομφόλυγες σάπωνος ἐν τῇ σκληρῇ πνοῇ τῆς πραγματικότητος. Ἴσως εἶχεν οὗτος ἀποφασίση τέλος (πρᾶγμα ὅμως διὰ τὸ ὁποῖον δὲν δύναμαι νὰ δοκιμῶ) νὰ μεταβῆ σήμερον εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ὅπως τοῦλάχιστον ἐρωτώμενος γνωρίζῃ ποία εἶνε ἡ ὄψις τῶν παραδόσεων ἀλλ' ἰδοὺ!... συναντᾷ αὐτὸν καθ' ὁδὸν φίλος, οὐτινος τὰ ἀπεξηραμένα σπλάγχνα λίαν πρῶτ' ἠσθάνθησαν διαβολικὴν δίψαν. Πείθεται λοιπὸν ὑπὸ τούτου ὅπως πῶσι τὸ πρῶτον ποτήριον, οὕτω δὲ μηδενίζονται ὅλα τὰ ὠραῖα καὶ καλὰ σχέδια περὶ τῶν σπουδῶν περὶ τοῦ σκοποῦ, ὃν εἶχε ν' ἀποδυθῆ εἰς τινα διαγωνισμὸν πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ βραβείου κλ. Ἡ συνείδησις τοκιστοῦ εἶνε ὡς γνωστὸν λίαν ἐλαστικὴ, ἡ χρορὴ τῆς λύρας λίαν εὐένδοτος, τὸ κόμμι τὰ μάλιστα ἐκτατόν· οὐδὲν ὅμως εἶνε ἐκτατικώτερον ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ πρῶτου τούτου σπουδαστικοῦ προγευματιδίου. Ἐνταῦθα βλέπομεν δείγματα μεγαλοπρεπῆ πρῶτων τοιούτων μικροποτημάτων, ἅτινα ἤρξαντο εἰς τὰς 10 π. μ. τὸ δὲ ἐσπέρας μεσονυκτίους πόθ' ὠραῖς δὲν εἶχον περατωθῆ. Τότε δὲ συμβαίνει συχνάκις, παρὰ τισὶ δὲ φοιτηταῖς καθημερινῶς, ὁ σπουδαστὴς, ὁ ἀναχωρήσας τὸ πρῶτ' τῆς οἰκίας του μὲ τὰς καλλιτέρας προθέσεις, νὰ ἐπιστρέψῃ παραπαίων εἰς τὴν οἰκίαν, μὴ φέρων μὲν μετ' ἑαυτοῦ χειρόγραφον παραδόσεως, ἀλλὰ κατὰ φροτος βαγκηκῶν δώρων· τότε δὲ καὶ ὁ ἀχώριστος αὐτῷ συνοδός, ἡ ἀξίεραστος κλεις, μετὰ μακρὰν ἀναζήτησιν τῆς ὁπῆς τοῦ κλειθροῦ ἀνοίγει αὐτῷ τὰς πύλας εἰς τὴν ἐν τῷ οἴκῳ ἐστίαν.

[Ἐπιταχύνει].

***

ΑΓΡΟΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η'

Παρὰ τὴν ἐστίαν.—Εὐβοϊκὰ ἄσματα.—Τὸ τραγοῦδι τοῦ γραμματικοῦ.—Συνοικεία.—Ἐπιγραφή τοῦ ἱεροῦ τῆς Προσηφίας.—Ἡ ἀναχώρησίς μου.

Μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου δὲν εἶνε δυνατὸν πλέον νὰ μείνῃ τις ἐν ὑπαίθρῳ· τόσον τὸ ἐσπερινὸν ψυχρὸν εἶνε ὀριμύ. Ὅθεν ὁ μικρὸς ὀμιλητικὸς κύκλος ἀπὸ τῆς ἐξωθύρας τοῦ οἴκου μετατίθεται νῦν ἐντὸς, περὶ τὴν ἐστίαν, ἐν ἧ καίουσιν φωτίζοντες ἅμα καὶ θερμαίνοντες μικροὶ κλάδοι ἐκ τοῦ δάσους ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἀποκομισθέντες. Ἡ οἰκοδόποινα καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς νήθουσι τὰς λευκάς τοῦ μαλλίου τολύπας, ἐξ ὧν θὰ κατασκευασθῶσι ποικίλα χειμερινὰ ἐνδύματα. Ὁ πατὴρ καπνίζει τὸ σιγάρον του κεκλιμένος ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς. Καὶ ἐν τῷ μέσῳ παμυέλαινα χύτρα ἐπὶ τῆς πυρᾶς κοχλάζουσα ἀναδίδει μελωδίαν εὐάρεστον καὶ ὀσμὴν ὀρεκτικὴν. Φαίνεται δὲ ὅτι τῇ στιγμῇ ταύτῃ τὸ ἰδίως ἐνδιαφέρον πρᾶγμα εἶνε ἡ χύτρα, διότι πάντες τῇ ἀποσέλλουσι βλέμματα πλήρη στοργῆς, ἐπανειλημμένως

δ' ἀφαιροῦσι τὸν πῖλον αὐτῆς καὶ βυθίζουσι τὸ ξύλινον κοχλιάριον, ἵνα δοκιμᾶσται τὴν γεῦσιν καὶ ἐπιταχύνουσι τὴν βράσιν τοῦ περιχομένου καρκεύματος. Ἀλλὰ καὶ ἂν τὸ γεῦμα ἐτοιμασθῆ, τί τὸ ὄφελος; Ὁ πατὴρ δηλοῖ ρητῶς ὅτι πρέπει νὰ προσμένωσι καὶ τὸν μικρὸν Περικλῆ των, ὅστις φυλάττει τὰ πρόβατα καὶ θὰ ἔλθῃ ὁσον οὐπω. Εὐτυχῶς ἐνῶ ἡ καστανὴ Μαριῶ, ἡ μεγαλύτερα τῶν ἀδελφῶν, καταβιάζεται ἐκ τῆς πυρᾶς τὸ φαγητὸν διὰ τῶν χειρῶν μὲ κίνδυνον νὰ καύσῃ τοὺς δακτύλους, ἀκούονται ἀπομεικρυσμένοι ἤχοι ὀξείας φλογέρας καὶ πάντες ἀναγνωρίζουσι τὴν μελωδίαν τῆς Παπαδοῦλας, τὸν τόσῳ προσφιλῆ τῷ Περικλεῖ σκοπὸν. Μετ' οὗ πολὺ ἡ θύρα ἀνοίγεται καὶ εἰσέρχεται τὸ δωδεκαετὲς παιδίον, προσφωνοῦν πάντας μὲν διὰ καλησπέρας, τὴν δὲ μητέρα εἰδικῶς διὰ τοῦ:— Μάννα, πεινώ!

Ἐπιμόνως προσκαλούμενος, ἐνοῦμαι νὰ μετὰσχω τῆς οἰκογενειακῆς τραπέζης, ἀκούμαι δὲ θαυμάζων τὴν λαμπρὰν ὕψιν τῶν ἀγροτῶν. Τὸ γεῦμα, ἐννοεῖται, δὲν διαρκεῖ ἐπὶ πολὺ. Ὁ μικρὸς Περικλῆς ἀπέρχεται καὶ πάλιν εἰς τὸ ποίμνιον, αἱ γυναῖκες ἀναλαμβάνουσι τὰς ῥόκας των, καὶ ὁ πατὴρ ἀναμασᾷ νέον σιγάρον.

* *

Νομίζω ὅτι εἶνε ἡ καταλληλοτάτη στιγμή πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ μου, διότι δὲν εἶμαι ἐκεῖ πρὸ τῆς ὥρας ἄνευ σκοποῦ. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας θ' ἀπέλθω καὶ ἐννοῶ νὰ μὴ φύγω χωρὶς νὰ πλουτίσω καὶ δι' Εὐβοϊκῶν ἄσμάτων τὰ τῆς δημοτικῆς ποιήσεως τετραδιά μου. Καὶ ὅσα μέχει τοῦδε ἤκουσα ἐν χοροῖς ἢ εὐωχίαις μὲ πείθουσιν ὅτι πλεῖστα καὶ ἀνάλογα κατὰ τὴν καλλονὴν πρὸς τὴν ἐμπνεύσαν φύσιν δύνανται νὰ συλλεχθῶσιν ἀπὸ τῶν χειλέων τῶν νεανίδων μάλιστα. Αἱ ἀρνήσεις, διότι δῆθεν δὲν ἐνθυμοῦνται τίποτε, δὲν εἶνε τόσον ἐπίμονοι, ὅσον ἐπίμονοι αἱ παρακλησίαι μου αἵτινες ἐπὶ τέλους καὶ ὑπερισχύουσιν. Ἐπὶ τοῦ γόνατος καὶ διὰ μολυβδοκονδύλου, χωρὶς κ' ἐγὼ νὰ διακρίνω ὑπὸ τὴν ἀμυδρὰν λάμπιν τῆς πυρᾶς τὰ γραφόμενα πληρῶ κατὰ μικρὸν φύλλα ἐπὶ φύλλων. Τὸ πρῶτον ἄσματιον ὑπαγορεύει ἡ Μαριῶ· δύναται νὰ ὀνομασθῆ τὸ τραγοῦδι τῆς ἀγάπης:

Σεῖς μὲ ξέρετε, γειτόνοι,
Ποῦ μ' ἔσπερον ἄσπρη ὄσαν τὸ χιόνι;
Τώρα μ' ἔσπερον ἡ ἀγάπη,
Μαύρισα ὄσαν τὸν ἀράπη.
Ὡς τὰ τώρα τὴν καρδιά μου
Ἐγὼ τὴν εἶχα κλειδωμένη
Καὶ βροεῖα μανταλωμένη.
Τώρα θέλα ν' τὴν ἀνοίξω
Καὶ νὰν τὴνε λουλουδίσω
Γιὰ τὸ πῆσμα τῆς ἀντρούνας
Καὶ γὰρ τῆς παλληκαριούνας,
Πῶθ' οὐκ ἄσχημαῖς γυναῖκες
Καὶ φίλων κ' ἀναστενάξουν
Μαῦρα κούτσουρ' ἀγκαλιάζουν.